

Forslag

til

Lov om hovedlandeveje.

(Vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 22. maj 1963.*)

§ 1. Det bestemmes fremtidig ved særlig lov, hvilke nye hovedlandeveje der skal anlægges, hvilke bestående veje der skal omklassificeres til hovedlandeveje, og hvilke hovedlandevejsstrækninger der skal anlægges eller udbygges som motorveje. Endvidere bestemmes på de årlige finanslove, hvilke beløb der kan anvendes til andre af de i lov om tilskud til de offentlige veje § 7, stk. 3, litra a og c, omhandlede arbejder på hovedlandeveje. De i 1. og 2. punktum nævnte forslag fremsættes efter indhentet udtalelse fra vejnævnet.

Stk. 2. Udgifterne ved anlægsarbejder, der gennemføres i henhold til stk. 1, afholdes fuldt ud af den i vejtilskudsloven omhandlede vejfond, medmindre andet er bestemt ved lov.

Stk. 3. Udgifterne ved bestyrelsen af de hovedlandeveje, der er anlagt eller udbygget som motorveje, samt udgifter til sikring af fremtidige hovedlandevejsanlæg og forbedrende foranstaltninger til sådanne anlæg afholdes ligeledes af vejfonden, idet de hertil medgående udgifter for denne bevilges på de årlige finanslove.

§ 2. Det påhviler ministeren for offentlige arbejder at drage omsorg for gennemførelsen af de i overensstemmelse med § 1, stk. 1, bestemte anlægsarbejder.

Stk. 2. For så vidt angår motorvejsanlæg, kan ministeren enten træffe aftale med ét eller flere amtsråd eller andre kommunale myndigheder om, at anlæggets projektering forestås af vedkommende kommunale vejvæsen eller flere kommunale vejvæsenere i forening, eller selv lade projekteringen ud-

føre. Det samme gælder med hensyn til anlægsarbejdernes udførelse.

Stk. 3. Projektering af andre anlægsarbejder end motorvejsanlæg foretages på ministerens vegne og efter dennes nærmere bestemmelse af den i § 6, stk. 1, i lov om bestyrelsen af de offentlige veje omhandlede amts- eller bykommunale myndighed. Det samme gælder disse arbejders udførelse. Såfremt en kommunal myndighed ikke kan gennemføre projekteringen eller arbejdets udførelse inden for det tidsrum, som ministeren finder nødvendigt, eller det på grund af et anlægs omfang eller af andre særlige grunde skønnes påkrævet, kan ministeren dog selv træffe foranstaltning til gennemførelsen.

Stk. 4. Forinden et projekteret anlæg bringes til udførelse, skal vedkommende amts- eller bykommunale myndighed have adgang til at udtale sig. Den kommunale myndighed kan kræve, at eventuelle meningsforskelligheder om et projekts udformning forelægges for vejnævnet, forinden ministeren træffer afgørelse i sagen.

§ 3. Hovedlandeveje, der er anlagt eller udbygget som motorveje, er undergivet bestyrelse af ministeren for offentlige arbejder i overensstemmelse med reglerne i vejbestyrelsesloven.

Stk. 2. Når de øvrige i §§ 1 og 2 omhandlede anlæg er bragt til udførelse, overgår de til bestyrelse af vedkommende i § 6, stk. 1, i vejbestyrelsesloven omhandlede kommunale myndighed. For så vidt angår anlæg på købstadgrund, kan ministeren for offentlige arbejder, når omstændighederne særlig taler derfor, efter forhandling med vedkommende kommunale myndigheder og

Min. for off. arb., vejdir., j. nr. 60-03-00.

*) Se FT: 1232, 1482, 5550, 5857; A. 365; B. 841, 1189. Lov nr. 199 af 31. maj 1963.

efter indhentet erklæring fra vejnævnet bestemme, at anlægget skal overgå til vedkommende amtsråds bestyrelse. I så fald træffes der samtidig bestemmelse om, i hvilket omfang købstadkommunen skal refundere amtskommunen en del af dennes egenudgift ved vejens fremtidige bestyrelse.

Stk. 3. En kommunal myndighed kan forlange, at spørgsmål om tidspunktet for dens overtagelse af bestyrelsen af vejen, eventuelle mangler ved anlægget eller godtgørelse for særlige byrder ved vedligeholdelsen forelægges for vejnævnet, forinden ministeren træffer afgørelse i sagen.

§ 4. De i § 6, stk. 1, i vejbestyrelsesloven omhandlede kommunale myndigheder bistår hver inden for sit område ministeren for offentlige arbejder ved bestyrelsen af de hovedlandeveje, der er anlagt eller udbygget som motorveje. Almindelig drift og vedligeholdelse samt eventuelt fornøden belysning administreres således af disse myndigheder på ministerens vegne og efter dennes nærmere bestemmelse. Det samme gælder projektering og udførelse af anlægsarbejder, der ikke falder ind under § 1, stk. 1. Om sådanne anlægsarbejder samt om udførelsen af andre foranstaltninger, der går ud over en almindelig vedligeholdelse, gør den kommunale myndighed særskilt indstilling til ministeren. Forinden bestemmelse træffes om udførelse af arbejder, som ikke er indstillet af vedkommende kommunale myndighed, skal denne have adgang til at udtale sig.

Stk. 2. Uanset bestemmelsen i stk. 1 kan ministeren, hvor praktiske eller økonomiske grunde taler derfor og efter forhandling med vedkommende kommunale myndigheder, bestemme, at et amtsråd skal bistå ved bestyrelsen af et anlæg på købstadgrund, at en kommunal myndighed i øvrigt skal udføre visse arbejder inden for en anden kommunal myndigheds område, og at der skal oprettes fælles tjeneste til udførelse af visse foranstaltninger, såsom snerydning, grusning eller afstribning. En kommunal myndighed kan forlange, at der, inden afgørelse træffes, indhentes en udtalelse fra vejnævnet.

Stk. 3. Såfremt den kommunale myndighed ikke kan udføre et arbejde eller en foranstaltning inden for det tidsrum, som mini-

steren finder nødvendigt, kan udførelsen efter ministerens bestemmelse ske på anden måde.

§ 5. Andragender om tilladelser og dispensationer, som i henhold til vejbestyrelsesloven meddeles af vedkommende vejbestyrelse, indgives, for så vidt angår hovedlandeveje, der er anlagt eller udbygget som motorveje, til vedkommende i § 4, stk. 1-2, omhandlede kommunale myndighed, der med sin erklæring i sagen videre sender denne til ministeren for offentlige arbejder.

Stk. 2. Ministeren kan dog bemyndige vedkommende kommunale myndighed til på hans vegne at meddele visse af de pågældende tilladelser og dispensationer.

Stk. 3. Klager over en kommunal myndigheds beslutninger i henhold til stk. 2 skal, såfremt de ønskes indbragt for ministeren, indsendes til denne inden 30 dage efter, at afgørelsen er meddelt klageren.

§ 6. Ministeren for offentlige arbejder drager omsorg for, at der til bestridelse af de kommunale myndigheders udgifter i henhold til §§ 2, 4 og 5 åbnes en konto, hvorpå den kommunale myndighed kan trække de fornødne beløb. På denne konto indbetales tillige indtægter vedrørende de i § 4 nævnte motorveje, som oppebæres af den kommunale myndighed.

Stk. 2. For de omhandlede udgifter og indtægter føres et særligt regnskab. Ingen udgift må afholdes, medmindre den er optaget på et af ministeren stadfæstet overslag eller i øvrigt er godkendt af denne.

Stk. 3. Under udgifter medtages administrationsudgifter m. v., der alene vedrører de i §§ 2, 4 og 5 omhandlede arbejder og foranstaltninger, ligesom der kan medregnes en andel af vedkommende kommunale vejvæsens udgifter til lønninger, kontorhold, lokaler, maskiner, inventar m. v.

Stk. 4. Nærmere regler om de i stk. 1-3 omhandlede forhold fastsættes af ministeren efter forud indhentet erklæring fra vejnævnet.

§ 7. For så vidt angår hovedlandeveje under kommunal bestyrelse, kan ministeren for offentlige arbejder efter forhandling med vedkommende vejbestyrelser og efter ind-

F. t. l. om hovedlandeveje.

hentet erklæring fra vejnævnet bestemme, at en kommunal vejbestyrelse skal udføre visse arbejder eller foranstaltninger på en af den anden kommunal vejbestyrelse bestyret hovedlandevej. Ministeren kan tillige bestemme, at der skal oprettes en fælles tjeneste til udførelse af visse foranstaltninger, såsom snerydning, grusning eller afstribning.

Stk. 2. Ministeren fastsætter efter forhandling med de pågældende vejbestyrelser og efter indhentet erklæring fra vejnævnet, hvorledes udgifterne til de i stk. 1 omhandlede arbejder og foranstaltninger skal fordeles mellem de pågældende vejbestyrelser.

Stk. 3. Endvidere kan ministeren bestemme, at udgifter til forskriftsmæssig belysning af en hovedlandevejsstrækning uanset bestemmelsen i § 2, stk. 1, i vejtilskudsloven kan medregnes blandt vedkommende vejbestyrelses vejudgifter i henhold til samme lovs § 1.

§ 8. Når en vej i henhold til denne lov er anlagt eller klassificeret som hovedlandevej, påhviler det ministeren for offentlige arbejder at optage vejen som hovedlandevej i vejregisteret. I vejregisteret optages endvidere de i lov nr. 191 af 17. april 1941, jfr. lov nr. 222 af 11. juni 1954, og lov nr. 193 af 7. juni 1958, lov nr. 168 af 11. april 1942, jfr. lov nr. 222 af 11. juni 1954, og lov nr. 91 af 16. marts 1962 omhandlede veje og broer. Det angives i vejregisteret, hvilke veje der er anlagt eller udbygget som motorveje.

§ 9. Reglerne i forordning af 5. marts 1845, jfr. lov nr. 6 af 10. januar 1928, kommer til anvendelse på de ekspropriationer, som nødvendiggøres ved de i denne lov omhandlede anlægsarbejder.

Stk. 2. Når forholdene taler derfor, kan ministeren for offentlige arbejder dog bestemme, at ekspropriation og taksation uden for Københavns kommune sker i overensstemmelse med reglerne i §§ 25-30 i vejbestyrelsesloven, idet ministeren i disse tilfælde bemyndiger de i § 3, henholdsvis § 4, omhandlede kommunale myndigheder til at foretage ekspropriationen.

Stk. 3. Når forholdene taler derfor, kan ministeren endvidere bestemme, at ekspropriation og taksation i Københavns kom-

mune skal ske i overensstemmelse med reglerne i §§ 41-43 i Københavns bygge lov, idet ministeren i disse tilfælde bemyndiger Københavns kommunalbestyrelse til at foretage ekspropriationen.

§ 10. Såfremt der ved et i denne lov omhandlet anlæg påføres en kommune udgifter til omlægning eller flytning af ledninger eller spor, refunderes disse udgifter af vejfonden.

§ 11. Ved motorveje drager ministeren for offentlige arbejder omsorg for tilvejebringelse og drift af sådanne supplerende anlæg, hvis beliggenhed umiddelbart i forbindelse med motorvejen skønnes af særlig betydning for transporterne og rejselivet.

Stk. 2. Ministeren kan til de ovenfor omhandlede formål bortforpagte sådanne arealer, der — om fornødent ved ekspropriation — er erhvervet til vejanlægget eventuelt med særligt henblik på et i stk. 1 omhandlet anlæg, samt slutte aftale med forpagteren om tilvejebringelse og drift af faste anlæg eller bygninger på de forpagtede arealer.

§ 12. Nedlæggelse af offentlige veje som hovedlandeveje sker ved lov. Bestemmelse om nedlæggelse af hovedlandeveje kan dog ved mindre vejforlægninger, regulering af vejkryds og lignende træffes af ministeren for offentlige arbejder. Om nedlæggelsen foretages notat i vejregisteret overensstemmende med § 8 i vejbestyrelsesloven.

Stk. 2. Når en offentlig vej i henhold til stk. 1 er nedlagt som hovedlandevej, bestemmer ministeren, om vejen skal oprettholdes som offentlig, og i bekræftende fald til hvilken klasse den skal henføres. Sådant bestemmelse træffes efter forhandling med de respektive kommunale myndigheder og, bortset fra de i stk. 1, 2. punktum, omhandlede tilfælde, efter indhentet erklæring fra vejnævnet.

§ 13. Det påhviler vedkommende bygningsmyndighed at indgive indberetning til ministeren for offentlige arbejder, forinden der meddeles tilladelse til et byggeri, der må antages at komme i strid med en på vejanlægget optaget vejlinje for en hovedlandevej, der endnu ikke er sikret ved bygge linje i henhold til kap. IV i vejbestyrelses-

loven. Såfremt ministeren ikke inden 2 måneder efter at have modtaget sådan underretning nedlægger forbud i henhold til § 42 i sidstnævnte lov mod den påtænkte anvendelse af ejendommen, kan byggetilladelse udfærdiges efter de sædvanlige regler.

Stk. 2. Såfremt en kommunal myndighed bliver bekendt med, at en fast ejendom, der vil blive berørt af en i vejplanen optaget vejlinje for en hovedlandevej, kan erhverves på fordelagtige vilkår, påhviler det den pågældende myndighed at afgive indberetning herom til ministeren.

§ 14. Dokumenter, udskrifter og attester m. v., der udfærdiges i forbindelse med de af denne lov omfattede anlæg, fritages for stempel- og tinglysningsafgifter samt andre afgifter til det offentlige.

§ 15. Denne lov træder i kraft den 1. april 1964.

Stk. 2. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 3. Udgifter til anlægsarbejder, areal-erhvervelser, sikring ved byggelinjer, projektering eller andre foranstaltninger vedrørende hovedlandevejsstrækninger, hvortil der før lovens ikrafttræden er givet en kommunal vejbestyrelse foreløbigt eller endeligt tilsagn om tilskud af vejfonden i henhold til kap. II i vejtilskudsloven, men hvortil udgiften endnu ikke er afholdt på nævnte tidspunkt, kan afholdes af vedkommende kommunale vejbestyrelse i overensstemmelse med de for tilskuddet fastsatte vilkår, men således at hele den godkendte overslagssum afholdes af vejfonden. Ministeren for offentlige arbejder kan godkende,

at eventuelle overskridelser af overslagssummen ligeledes afholdes af vejfonden, og kan endvidere fastsætte supplerende bestemmelser for arbejdets udførelse, herunder om regnskabsafslæggelsen.

Stk. 4. For sådanne vejfondsarbejder på en hovedlandevej, der er påbegyndt før lovens ikrafttræden og ikke er fuldført pr. 1. april 1963, vil der være at foretage en opgørelse over de af vejbestyrelsen indtil dette tidspunkt afholdte udgifter, der herefter vil blive godtgjort vejbestyrelsen i overensstemmelse med de hidtil gældende regler med den for de pågældende arbejder fastsatte tilskudsprocent, medens de udgifter, der afholdes efter dette tidspunkt, vil blive betalt fuldt ud af vejfonden som ovenfor i stk. 3 anført. Er arbejdet fuldført pr. 1. april 1963, men endeligt regnskab endnu ikke aflagt, sker den regnskabsmæssige afslutning i overensstemmelse med de hidtil gældende regler.

Stk. 5. Udføres anlægget eller udbygningen af en hovedlandevej som motorvej ikke i henhold til særlig lov, men således at hele anlægsudgiften afholdes af vejfonden med et fast anlægsbidrag fra vejbestyrelsen, opkræves dette bidrag ikke, såfremt arbejdet først bringes til afslutning efter 1. april 1963.

Stk. 6. For så vidt der i henhold til kap. II i vejtilskudsloven før lovens ikrafttræden måtte være tilsagt en vejbestyrelse et tilskud til udførelse af projekteringsarbejde vedrørende et fremtidigt motorvejsanlæg på en ny eller bestående hovedlandevej, vil også de i forbindelse med projekteringsarbejdet før lovens ikrafttræden afholdte udgifter være at udrede fuldt ud af vejfonden.

Gustav Pedersen.

/ Søren Jensen.